

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

20 februari 2018

WETSVOORSTEL

**tot instelling van een verbod tot inschrijving
in de bevolkingsregisters ingeval de woning
onbewoonbaar is verklaard**

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 54 **1612/ (2015/2016):**
001: Wetsvoorstel van de dames Lahaye-Battheu en Gabriëls
en de heer Lachaert.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

20 février 2018

PROPOSITION DE LOI

**instaurant une interdiction d'inscription
dans les registres de la population lorsque le
logement a été déclaré inhabitable**

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 54 **1612/ (2015/2016):**
001: Proposition de loi de Mmes Lahaye-Battheu et Gabriëls
et M. Lachaert.

Nr. 1 VAN MEVROUW **GABRIËLS**

Art. 2

Het voorgestelde 3° vervangen als volgt:

“3° Een persoon kan niet worden ingeschreven in het bevolkingsregister indien de door hem of haar opgegeven hoofdverblijfplaats:

— onbewoonbaar werd verklaard en dit tot deze onbewoonbaarverklaring wordt opgeheven

— een huisvesting betreft waarin permanente bewoning niet is toegelaten om redenen van veiligheid, gezondheid, urbanisme of ruimtelijke ordening, zoals vastgesteld door de daartoe bevoegde gerechtelijke of administratieve instantie en dit zolang de hiertoe bevoegde gerechtelijke of administratieve instantie geen beslissing of maatregel heeft genomen die een einde maakt aan de onregelmatige toestand.

— wanneer de persoon strafbaar is op basis van artikel 439 of artikel 442/1 van het strafwetboek

Met uitzondering van personen die strafbaar zijn op basis van artikel 439 of artikel 442/1 van het strafwetboek, kunnen zij die onvoldoende bestaansmiddelen hebben om een bewoonbare huisvesting te betrekken waar permanente bewoning is toegelaten, worden ingeschreven op een referentieadres, op het adres van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waar de opgegeven hoofdverblijfplaats ligt, overeenkomstig artikel 1, § 2, lid 5 van deze wet.”.

Katja **GABRIËLS** (Open Vld)

N° 1 DE MME **GABRIËLS**

Art. 2

Remplacer le 3° proposé par ce qui suit:

“3° Une personne ne peut être inscrite dans le registre de la population:

— si la résidence principale qu’elle mentionne a été déclarée inhabitable, et ce jusqu’à la levée de la déclaration d’inhabitabilité;

— si cette résidence est un logement dont l’occupation permanente n’est pas autorisée pour des motifs de sécurité, de salubrité, d’urbanisme ou d’aménagement du territoire, tel que constaté par l’instance judiciaire ou administrative habilitée à cet effet, et ce tant que ladite instance n’a pas pris de décision ou de mesure mettant fin à la situation irrégulière ainsi créée;

— si la personne est punissable en vertu de l’article 439 ou de l’article 442/1 du Code pénal.

À l’exception des personnes punissables en vertu des articles 439 ou 442/1 du Code pénal, les personnes qui ne disposent pas de ressources suffisantes pour occuper un logement habitable dont l’occupation permanente est autorisée peuvent être inscrites à une adresse de référence, à l’adresse du centre public d’action sociale de la commune où elles ont déclaré avoir leur résidence principale, conformément à l’article 1er, § 2, alinéa 5, de la présente loi.”.

Nr. 2 VAN MEVROUW **GABRIËLS**Art. 3 (*nieuw*)**Een artikel 3 invoegen, luidende:**

“Art. 3. Artikel 1, § 1, 1°, tweede lid, van dezelfde wet wordt opgeheven.”

Katja GABRIËLS (Open Vld)

N° 2 DE MME **GABRIËLS**Art. 3 (*nouveau*)**Insérer un article 3 rédigé comme suit:**

“Art. 3. L'article 1er, § 1er, 1°, alinéa 2, de la même loi est abrogé.”

Nr. 3 VAN MEVROUW GABRIËLS

Art. 4 (nieuw)

Een artikel 4 invoegen, luidende:

“Art. 4. In de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen wordt een artikel 2ter ingevoegd, luidende:

“Art. 2ter. De personen bedoeld in artikel 1, § 1, 3° van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen met uitzondering van diegene die daden stellen zoals bepaald in artikel 439 en 442/1 van het strafwetboek of kunnen genieten van een referentieadres zoals bepaald in hetzelfde artikel, worden vermeld in het Rijksregister.

Deze vermelding opent geen socio-economische rechten.

Met toepassing van artikel 2, tweede lid, wordt een rijksregisternummer toegekend aan elke persoon bedoeld in het eerste lid.”.

VERANTWOORDING

Het feit niet ingeschreven te zijn in de bevolkingsregisters, blijft niet zonder gevolg voor de betrokken burgers, aangezien hun administratieve bestaan enigszins wordt geschrapt, omdat ze niet meer beschikken over een officieel adres.

Zij mogen bijvoorbeeld niet meer stemmen, zij zullen geen dagvaardingen meer krijgen om te verschijnen voor een rechtbank, noch andere oproepingen of officiële brieven. Zij riskeren geconfronteerd te worden met een aantal problemen, zoals het inschrijven van hun kinderen in een school, het aanvragen en verkrijgen van sociale rechten (toelagen, pensioenen, terugbetalingen ziekteverzekering, belastingen, ...), het bekomen van een nummerplaat, ...

Bovendien zullen burgers die te maken krijgen met een weigering van inschrijving in een onbewoonbaar verklaarde woning, meer dan waarschijnlijk afkomstig zijn uit een sociaal

N° 3 DE MME GABRIËLS

Art. 4 (nouveau)

Insérer un article 4 rédigé comme suit:

“Art.4. Dans la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques, il est inséré un article 2ter rédigé comme suit:

“Art. 2ter. Les personnes visées à l'article 1er, § 1er, 3°, de la loi du 19 juillet 1991 relative aux registres de la population, aux cartes d'identité, aux cartes d'étranger et aux documents de séjour et modifiant la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques, à l'exception de celles qui commettent des actes visés aux articles 439 et 442/1 du Code pénal ou qui peuvent bénéficier d'une adresse de référence comme prévue dans ce même article, sont mentionnées dans le Registre national.

Cette mention n'ouvre aucun droit socio-économique.

Un numéro de Registre national est attribué à chaque personne visée à l'alinéa 1er, en application de l'article 2, alinéa 2.”.

JUSTIFICATION

Le fait de ne pas être inscrit dans les registres de la population n'est pas sans conséquence pour les citoyens concernés, dont l'existence administrative est en quelque sorte supprimée car ils ne disposent plus d'une adresse officielle.

Ils ne sont par exemple plus autorisés à voter, ils ne recevront plus ni citations à comparaître devant un tribunal ni autres convocations ou courriers officiels. Ils risquent d'être confrontés à un certain nombre de problèmes comme l'inscription de leurs enfants dans une école, la demande et l'acquisition de droits sociaux (allocations, pensions, remboursements de l'assurance maladie, impôts, ...), l'obtention d'une plaque d'immatriculation, ...

Par ailleurs, les citoyens qui font face à un refus d'inscription dans un logement déclaré inhabitable seront plus que probablement issus d'un milieu socialement défavorisé (par

achtergesteld milieu (bijvoorbeeld slachtoffers van huisjesmelkers, eigenaars van krotwoningen, ...). Een maatregel die louter bestaat uit het weigeren van een inschrijving, kan nog meer moeilijkheden veroorzaken voor mensen die zich al in een probleemsituatie bevinden.

Door ingeschreven te kunnen worden onder referentieadres op het adres van het betrokken OCMW, zullen deze personen de voordelen van de inschrijving in het bevolkingsregister niet verliezen. Dat is het voorwerp van dit amendement.

Tezelfdertijd wil dit amendement paal en perk stellen aan diegene die wel sociaal en financieel vermogend zijn en om diverse redenen bewust kiezen om een onbewoonbaar pand te betrekken of waar permanente bewoning niet is toegelaten. Die redenen zijn meestal fiscaal van aard of met de bedoeling diverse regelgevingen van gezondheid, stedenbouw, milieu of openbare orde te omzeilen.

Illegale bewoning blijft illegaal, met of zonder inschrijving in het bevolkingsregister. De regeling van de voorlopige inschrijving, die in dit amendement wordt opgegeven in artikel 3, bracht weliswaar enig soelaas, maar was niet doortastend genoeg. Nog altijd was er de fictie of het gevoel, alhoewel juridisch niet correct, dat de inschrijving in de registers de illegaliteit oogluikend toestaat. Bij een voorlopige inschrijving vallen ze onder dezelfde sociale en fiscale regeling zoals bij een definitieve inschrijving. Dit amendement wil een einde maken aan deze onlogische gevolgtrekking.

Voortaan is de regel dat personen niet worden ingeschreven in gebouwen waar permanente bewoning niet is toegelaten of in panden die onbewoonbaar zijn verklaard. Burgers worden immers geacht zich vooraf voldoende te informeren over de bewoonbaarheid of het feit of er al dan niet permanent mag worden gewoond in een bepaalde woning. Bij onbewoonbaar verklaarde panden komt hier nog een dringend gezondheidsaspect bij. Om de zware implicaties die dit met zich meebrengt te verzachten voor de sociaal behoevende die niet in staat zijn om een alternatieve woning te zoeken wordt de mogelijkheid van het referentieadres bij het OCMW open gelaten.

De constructie in artikel 4 waar deze personen nog worden gemeld in het rijksregister moet voorkomen dat mensen moedwillig van de radar verdwijnen, opdat de overheid weet waar ze zich bevinden. Deze melding opent echter geen sociale of economische rechten.

exemple, victimes de marchands de sommeil, propriétaires de taudis, ...). Une mesure qui consiste uniquement à refuser une inscription peut entraîner encore plus de difficultés pour les personnes qui se trouvent déjà dans une situation problématique.

En pouvant être inscrites en adresse de référence à l'adresse du CPAS concerné, ces personnes pourront conserver les avantages de l'inscription dans le registre de la population. Tel est l'objet du présent amendement.

Parallèlement, le présent amendement vise à faire barrage aux personnes qui, bien que nanties socialement et financièrement, décident, pour diverses raisons, de s'établir dans un immeuble inhabitable ou dont l'occupation permanente n'est pas autorisée. Ces raisons sont généralement d'ordre fiscal ou procèdent de l'intention de contourner diverses réglementations en matière de santé, d'urbanisme, d'environnement ou d'ordre public.

L'occupation illégale d'un logement reste illégale, que la personne soit inscrite ou non dans le registre de la population. Le régime d'inscription provisoire, qui est abrogé par le présent amendement dans l'article 3, remédiait en partie au problème, mais n'était pas suffisamment radical. Il laissait subsister l'impression fictive ou le sentiment, bien que cela soit juridiquement faux, que l'inscription dans les registres avait pour effet d'autoriser tacitement l'illégalité. L'inscription provisoire fait bénéficier ces personnes du même régime social et fiscal que l'inscription définitive. Le présent amendement vise à mettre fin à cette conclusion illogique.

Désormais, la règle est que les personnes ne sont pas inscrites dans les registres de la population si elles résident dans des bâtiments dont l'occupation permanente n'est pas autorisée ou dans des immeubles déclarés inhabitables. Les citoyens sont en effet censés s'informer suffisamment au préalable sur l'habitabilité d'un logement ou sur la question de savoir si l'occupation permanente d'un logement déterminé est autorisée ou non. Dans le cas d'immeubles déclarés inhabitables, l'aspect sanitaire se pose également avec acuité. Pour adoucir les lourdes conséquences que cela implique pour les personnes défavorisées qui ne sont pas en mesure de chercher un logement alternatif, la possibilité de l'adresse de référence au CPAS reste ouverte.

La disposition énoncée à l'article 4, qui prévoit que ces personnes sont (restent?) inscrites au Registre national, vise à éviter que des personnes disparaissent délibérément des écrans radar, afin que les autorités sachent où elles se trouvent. Cette inscription n'ouvre toutefois pas de droits socio-économiques.

Tenslotte wordt het wetsvoorstel in lijn gebracht met de recent goedgekeurde strafbaarstelling van krakers. Krakers kunnen in geen enkel geval aanspraak maken op een inschrijving of melding in de registers.

Katja GABRIËLS (Open Vld)

Enfin, la proposition de loi est mise en conformité avec l'incrimination des squatteurs, qui a été adoptée récemment. Les squatteurs ne peuvent en aucun cas prétendre à une inscription ou à une mention dans les registres.